

عدد — ۸۰

جریده اسلامیه

شیمدیلک هفته ده بر نشر اولور .

امور اداره و تحریریه و اعلانات و سائرہ
ایچون مدبر مسئولہ سراحمت ایدملیدر .

صرفای امتک مقالات متصوفانه لرینه
حرید صوفیه تک صیفه لری آچقیدر .
درج ایدلمیان اوراق اعاده ایداز .

نسخه سی ۴۰ پاره در

ابونه سی : بر سنه لک اعتباریلہ ممالک
عثمانیه ایچون ۴۰ آلتی آیلغی ۲۵ فروش
وممالک اجنبیه ایچون اون ایکی فرانقدر

حل اداره باب عالی جوارنده ابوالسمود
جاده سنده نجم استقبال مطبعه سی

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ، سیاسی جریده اسلامیه در

نوع ثالث بو آیت جلیله اولان تشریفاتدن برسی ده (وهو وایهم) قول شریفی در ولی قریب مضامیندر عبدک بودرجه قریدن اعلا درجه سنی عقل تصور ایدم من اشته بو آیت جلیله دن مستبان اولدینی اوزره مدبر و مقدر انجق ذات اجل اعلا در. هرشی انددر کائنات و ممکنات انجق و مبدی یوقدر انجق خلاق عالمدر بوحالده عبادک رجوعی و توکل و انس و حضوعی انجق جناب رب متعاله متوجهدر جناب حق ولی الام و درر جمع مصطلحی متکفلدر ابصال خیرات و دفع آفات و بدیات انجق امر سبحانه منه وابستهدر انسان عملدن منقطع اوله من نفس ایله بدن بیننده شدتلی برتعلق واردر هیئت نفسانیه بمعنیکره نفسدن بدنه قزل ایدر انسان حدت و غضبی داعی برشی تصور ایدر ایسه وجودینه حرارت استیلا ایدر. بونک کی هیئت بدنیه ده بمضاً بدنن نفسه صعود ایدر بوحالده انسان اعمال بروخیره مبادرت ایلر ایسه جوهر نفسنده بو اعماله مناسب آثار ظهور ایدر انسان مسلك قوم رشده و سدا ده سالوک ایله واصل سر منزل سعادت و رفعت اولمی در. مابعدی وار

مقتبسی خالص

فلسفه

متسلسل جوابلرم ۴

کچن هفته انتشار ایدن ۸۷ نومرولی نسخه اجتهد و غزالی ده معرفه الله عنوانلی مقاله ایله مزین : شو فقرملری اورادن عیناً اقتباس ایدیورم .

معرفه الله متعلق اولارق حضرت استادک مستشرق (لاهور) طرفندن جم و طبع ایدیش اولان متفرق افکار عارف بالاهانه و شاعرانه سنی ترجمه و (اجتهد) قارلمینه مرض ایدیوروز .

شو - طرلرک زبیرنده کی قولیاتی او قودم شرفدن زیاده غریب و غریبه منسوب کسه - لک محمول فکریسی اولدینی کلام . چونکه غرب متفلسفارینک معرفه الله دائر ساحة انتشاره وضع ایدم بیلکاری مقالانک معنویات و حقایق معلوم دگلی ؟ حکمای غریبه ، فلاسفه دیرینه شرقیه ناک آثارینه بلراجمه غریبه حکمت و فلسفه تحفه لری ارسال ایدیورلر نه ایله الیورلر . نه ایله اولچبورلر کندی اندازه و قابلرله اوله می ؟ حکمای قدیمه شرقیه ناک اقوال حکمت آمیزی غرب متفلسفارینک اندازملرله اولچوله من . ندی بری عالم علویه طوغری یوکشمش دیکری درکات ظلمانده قلش ایکی کسه بیننده فرق عظیم واردر . شو اراتی ساحة اسلامیتده نشر ایدمک ارزو ایدیلان واعظم اسلامیه اولان بر ذات هضم و قبول ایدم من . سراز وحدت عیان اولمی انجق کندیینه رهبر اوله جق بر شمع هدایت بولمه سنی ایت

رب تعالی به قریب اولان اتم و اشرف اولور بو عالمده جناب حق اقرب موجود انسانر چونکه انسان معرفت الهیه ایله مستنیر و لسانی ذکر الهی ایله مشرف و جوارح و اعضایی طاعت سبحانیه ایله مکرمدر . شهیدن وارسته درکه بو عالم سفلی ده اشرف موجودات انسانر بونکه برابر انسان ذاتین انجق موجود و ممکندر . ذاتین انجق ممکن اولان ذاتین انجق واجب اولانک ایجادیه موجود اولور . بو حالده ثابت اولورکه مراتب عالییه و صفات شریفه دن انسان انجق حاصل اولان هرشی انجق فیاض کریمک احسان و عنایت خصوصه سیدر . اشته جناب رب متکلم (ولقد کرمانا فی آدم) آیت جلیله - ندن مستفاد اولان - حقایق مهمه بودر .

فخرالملة والدين حضرت امام رازی (لهم دارالسلام عند ربهم) ایت جلیله - سنی بوجه آتی تفسیر ایدم یور . بو ایت جلیله ده تشریفات متنوعه واردر نوع اول (لهم دارالسلام) قول شریفی در . بو قول جلیل حصر افاده ایدر دارالسلام اثر انجق و درر بشقلمری انجق دکلدر معنایی مفید اولور دارالسلام لفظنده ایکی قول واردر . قول اول سلام اسماء الهیه دندر کیمه مکرمیه بیت الله دینلیدی کی قول ثانی سلام دارک صفتی در . بونده ایکی وجه واردر . وجه اول معنادارالسلامه در . بلغای عربک بو مقوله مصادره ها علاوه و حذف ایتقاری کثیر الوقوعدر ضلال و ضلالت و سفاء و سفاهته و لذاد و لذاده و رضاع و رضاعته قولارنده اولدینی کی وجه ثانی سلام سلامتک جمی در جنتک بو اسم ایله تسمیه سی انواع - سلامتی جامع اولمی اعتباریلدر . قول اوله قائل اولانلر دبدیلرکه سلامتک اسماء الهیه دن و جناب حق مضاف اولمی اولی در چونکه دارک فیاض کریمه مضاف اولمی پک بیوک تعظیم و تشریف و اکبار قدری متعیندر . قول ثانی ایله قائل اولانلر ایسه قولارینی ایکی وجه ایله ترجیح ایتدیلر . اولاً دارک دارالسلامه اولورق وصفی دارک رب متعاله اضافتی ترغیه ادخال ایلدی . ثانیاً جناب حقک سلام ایله وصفی فی الاصل مجازدر . بو - ورتله توصیفی ذوالسلام اولمی اعتباریلدر کلامی حقیقی اوزرینه حمل ایتک اولی در نوع ثانی (عند ربهم) قول شریفنده مندرج فوائد بونده دخی وجوه عذیمه واردر اولاً دارالسلام عندالهی ده اعداد اولمشدر بونک نظیری (جزاؤهم عند ربهم) آیت جلیله سیدر . وجه ثانی فیاض کریمک (عند ربهم) قول شریفی بواصرک فیاض رحیمه قرب ایله موصوفیتی تعیین ایدر بوقرب مکان وجه اعتباریلدر دکلدر بولقتران شرف و اعتلایی استلزام ایدر رفعت و کمالی کوستر وجه ثالث جناب رب متعال صفت ملائیکه ده (ومن عنده لا یستکبرون) بیوردی دنیاده صفت مؤمن حقنده دخی (انا عند المنکسر قلوبهم لاجلی و انا عند ظن عبدي بی) بیوردینی کی یوم قیامتده کی اوصافی ده (فی مقدم صدق عند ملک مقتدرلهم دارالسلام عند ربهم جزاؤهم عند ربهم) بیورلمی صفت عبودیتک کمال حصولی صفت عبودیت واسطه سیله اولدینه دلالت ایدر .

الحرمین ایلہ صوفیہ محققین و فلاسفہ کئے آسپدن بر دلیلہ مطلع اولہ میوب بحث معرفتہ بر مقدمہ بسط و تمہید ایتدیلر چونکہ عقل و طائف عبودیتی ایفا ایچون اولوب سرائر ربوبیتی ادراک ایدہ من حقیقت پروردگار بدیهی دکادر . رسم ایسه کئے افادہ ایچر حد دخی مننمدور . (ولایحیطون ...) برهان بامرالبیانی بونی توضیح ایدر . بعض کسہلر بدهاتک تحصانہ ذاہب اولشار ایسہده شرائطہ تقید ایتشاردر .

تصفیۃ قاب عنایت رب ایلہ قلوب قدسیہ اصحابہ معرفت کاملہ حصولی محال دکادر . (سبحان ما عرفتک ...) (تفکروا ..) مال جابلی کئے ذاتیہی دوشونہ یکز دیکدر ، اسرار الہیہی کشف وعظمت ربانیهی تقدیر و احاطہ ایدہ من سکر بونک ایچون حضرت صدیق .

العجز عن درک الادراک ادراک والبیث عن سرذات الله اشراک [*] پیوردی . شرعاً و جوبدن مقصداتارینہ نظر در (فانظر الى امار ..) امام غزالی رازی کی ائمہ محققین ایلہ مشایخ و کبار اولیاء الہمدن بمضاری واجب الوجود نظره محتاج اولیہ جق درجہده بدیهیدر دیدیلر ، بوبادہ منظارلرلہ دکل اهل حال و کمال ایلہ مصاحباند بولخایدر . عالم علم و فضلی انمحاط و انکشافده کوریورم ، بوحال ناروانک نمادیمی خوش برشی اولمسہ کرکر . اصحاب ییلہ (البرة تدل على البعیر) و (اثر الاقدام علی المسیر) درجہسندہ حقیقتی فہم و ادراک پیوردیلر ، خرافانہ بوغولمش بر مسلمان دکل حقایق اسلامیہی رہبر فیض سعادت بیامش مؤمنر استاد اعظم حضرت غزالی یہ اسناد ایتدییککز سوزلرک اکثریمی صرف مفریاند ، بوکی الفاظ بی منا بزى هیچ بروقت راه خرافانہ سوق ایدہ من بوخصوصده کی مغالطہ کزی دماغیری حال تفسیخده قالان صافدلانہ حصر ایدیکز ، بن دها هنوز شومحیطلہ حقایق اسلامیہی نشرہ باشلامدم بویلہ تغییر حقیقتلرلہ مصیبتلر احضار ایدیورسک ارشاد کسودسہ بوروندرک حقایق اسلامیہی طورمیوب بالطلہ منہ ، تخریبہ قدر واریورسک خاتی راه سعادتہ ابعالہ خدمت ایدلرہ انکل اولہ بیلور ، بیامز اکلار ، اکلاماز حقایق اسلامیہی تنکمه اورمنہ قاعیثہ مه سکا حقایق اسلامیہی محافظہ نامنہ کرفتار تأسف و تأثر اولمامق الین کلیور بتون منویاتمزی ، ہیئت اجتماعیمزی محو و تخریب سکا برذوق بلیغی بخش ایدیور . بویلہ خیال ناچخته آرقسندن قوشمه چونکہ حقیقتہ بر طفل دبستانی سک

این چه نامہ است کہ دران مندرج زاو شد مملکت خلالت تاراج

جناب حقہ خطاباً یا شادینک کوشه ارضی و روحنک ابدی صقندیسنی بزه خاطر لانمازی ؟ و کیجه بن یالکز قالان و کولکلرک قورقوتدینی بر آدم کی افع لا یقطع کندی کندیسیلہ تکلم ایدر دیور برده ایکیده برده [*] ادراک حقیقتدن عجزی بیلمک جناب الہی بیلمکده کافدر . سر ذاندن بحث ایلہ شرکدر .

راز اقطارمه اصولندن بحث ایدیم بقدای دانہلری سنبدهده قدرت الہیہ ایلہ ککله کلدکدن سکرہ شکل اصلایرینی دکرمن طاشنک التئہ کیرنجہہ قدر محافظہ ایدیور دکل ؟ دکرمن طاشی فیرلدای کی جوریلور سکرہ اوبقدای دانہلری اون حالندہ محل مخصوصہ دو کیلور ، خیرکارلر الیورلر ، سود و شکرلہ بغوریورلر ، چراقلردن بری اندہ کی الات مخصوصہ ایلہ بر قیون شکلی بیلور ، اندہ کچی شکندہ الات مخصوصہ اولان دیگر چراق او قیون شکندہ کی مایعی کندی الانک محل مخصوصہ وضع ایدیور ، صیقور کچی حالنہ انقلاب ایدیور فرونہ و بریور ارتق قیون اولوق احتمالی قالمیور ! خلاصہ قیون کچی بہ انقلاب ایدیور دکل ؟ ایشته شرقدہ نذبت ایدن حکمت و فلسفہ اسلامیہ ضربہ اقطارمه اولور ایکن قیون کچی شکنہ افراغ ایدیور هیچ شہسز اولہ اولور چونکہ صویک رنکی قابنک رنکی کیدر . اوت غزالی شرقک یتشدیردیکی اعظم اسلامیہدن موحداک اعتقاد بر ذاند . حکم و عارفدر سوز . لرینک جهان قادر قیمتی واردر . خبرک جاهل متفلسفاری او حقایق عالیہی اقطارمه ایدر ایکن ناباک قابلرلہ تاویث ایدیورلر . شرقک عصر حاضر منظارلریدہ او ماوث فلسفیانکی پاک اولان ساحۃ اسلامیہ صاحفہ ، نشر ایتمک ، یاغہ چالیشیورلر . بآس یوق ، کندیارینی یکتای عالمطن ایدیورلردہ نیک و بدی تقریقدن عاجز اولدقارینی کوستریورلر . مہود مقالہ اکثریت اعتبارلہ شایان تنقید ایسہده بونلرک تمامیلہ تنقیدی خیلی مدتہ متوقف اولدیندن بو هفته اوج بش سطر ایلہ مشغول اولهچم :

جانی بر سلسلہ هلاک و ظواہد و یکدیگری قووالایان خیالردن عبارت بولمان بو جهانہ نہ مہبت مطف ایتلی در ،

جواب — جهان مہبت و منویاتیلہ جهاندر ، نہ مہبت عطف ایتلی در طرزندہ استفہام انکاری و ادبسنہ کیدیلہ من ، مہبتی تخریہ لزوم یوقدر اقلیم وحدتہ غیرالہہ مسایغ اولہماز بو حقیقت طرفک مغزونی احاطہ ایتدیکی کی دکادر . ذوق منویہہ نائل اولمان کروه ضالہ هویت مطلقہ ایلہ کثرتی اضداددن تاقی ایدرلر اومتفلسفلرہ تحالف وحدت اصلہ مانع دکادر درز ، کثرت کمال وحدتک آثار فیضیدر . بناء علیہ مہبت اشیان آرامنہ لزوم یوقدر چونکہ بدیهی در صورتلر مہبتارینی محتوی اولرق ظهور ایدرلر بوعالم بو جهان حکمت اندوز حقایقدر [عظ نفسك ثم عظ الناس] غزالیدہ معرفتہ الله دیرک حقایق اسلامیہی تخریب و ادبسنده اجالہ قم ایدہجک اولور ایسہک ،

اذا کان الغراب دلیل قوم سہدیم الی دارالبوار

یتنی نخطر ایدہ جکم کلور . اوقو اوقو انسان کامل اولوق ایچون اوقو حقیقت مقدسہ سبحانیہ کئے ذاتیلہ تصور و عرفان خارج دائرہ امکاندر . معرفت بشردن مقصد صفات ثبوتیہ و سلبیہی عقلک ایردیکی درجہده ادراک دیکدر ؟ بونک ایچون امام غزالی و استاد محترمی امام

از جمله تواضع و نیاز در شویله که کرک سرخوشاق کرک سکر محبت،
نازینلری ترفع و سربلندی پیشگاهندن تواضع و نیازمندی آستانه آثار
و عزیزان جهانی، عزت و کامکاری اوجندن مذلت و خواری حقیضه
براقیر .

رباعیه

بس تخت نشین که شد سودای توست درخیل کدایان تو برخاک نشست
سر بر در تو نهاده بود بیست سک را بنیاز باوسکجا نداشت
تخت اوستنده اوطوران چوق کیمسلر - که سملک - سوداک ابله
سرخوش اولمش و کدالر بلوکی آراسنده طویراغه اوطورمش ابدی -
باشلرینی سنک قابوک اوزرینه قویدقلری حالده دائما نیاز ابله کوپکک
ایاغنی، سکیانک الی اوپرلر .

از جمله افشای اسرار خصوصیدر ایشته بقدر اسرار توحید،
و حقائق اذواق و مواجبه - که صفحه روزگار و صحیفه لیل و نهار اوستنده
قالمش ابدی - بتون - سلسیل معرفت جامی متجرعالتک ثمره گفت
و کوسی، و عشق و محبت زنجیلی متعشلتانک نتیجه قیل و قال در .

رباعیه

عشق تو بدینی نشین بی سروین آورد سراکه تو کنم مهد کهن
در کام ریخت جامی از خم لدن سرخوش کشتن زبان کشادم بسخن
عشقک بی - مجرد اسکی عهدی تجدید ایدیم دیه - باشمز و
دیسز بو اوطور اراجق محله کتوروب دماغه لدن کوپندن بر قدح
دو کدی ده سرخوش اولوب سوز سولیک دهنکشا اولدم از جمله بهوشاق
سرخوشاق، خود پرستک، وارلق، قیدندن خلاص، شیوه
و خاصه سیدر، فقط عبت سرخوشانی، محبوبه کال شعور و آگاهیدن
و شراب سرخوشانی هر مطلوبیدن غفلت و غایه نادانیدن عبارتدر، شویله
بو سرخوشاق، بیدلره بید و نکال در کاتی طریقی اراده و او
سرخوشاق، قریباره قرب و وسال علو در جاتی تربید ایدر .

رباعیه

همی ممکن اهل خواجه اکر می نوشم در عاشقی و باده پرستی کوشم
تا مستیبارم نشسته باغبانم چون بیوشم بیار هم آغوشم
افندی اا اکر شراب ایچر و عاشقلق، باده پرستک چالیشیرایسم
خی تمییب ایتمه زیرا مادام که آتی بولنیورم اغیار ابله اوطورمش اولیورم
بیوش اولدقمه یار ابله هم آغوش اولدقمه .

از جمله هر ایکیمسی نه قدر زیاده ایچسملر او نیتنده جست
و جویه ده زیاده چالیشیرلر، نه قدر فضله ایچسملر طلبده کی رنج و مستغنی
ده اولقدر فضله لاندیرلر نه شرابک سرخوشی عاقل و هوشمند، نه
محبتک حربی قانع و خرسند اولور بیوک بر ذات دیکرینه یازمش که :

رباعیه

حاشا که دگر در پی - ساغر بردم یا در طلب باده احر بردم
آن حام لیایم که کر خود بمثل یک قطره شود زیادت از سر بردم
حاشا که بر قدحی تعقیب یا خود باده احری طلب ایدیم زیرا لبالب
طولمش بر جام اولدم که مثلا بر قطره زیاده اولسه مطلقا باشند آشام،

ابدیت کیجه سندن بحث ایدیورسک اولک کوندوزی وارمیدر ؟ بویه
خرافقه قابیله حقیقت شناس اول !!

جودنا اکثر لاف فصاحت میکنی نمی دانی که از کجا تا کجا میروی

چهی اندیشم از دریای جودت آذر دیا سرا نهریست یک قطره آسا
مثنویخوان

عشق

لوامع

رباعیه

فصحاء بقصدانکه بر دارد خون شد تیز که نشتری زند بر مجنون
مجنون بگریست گفت ازان می ترسم کاید بدل خون غم ایلی بیرون
قان آلیچی، همان قان آلمق قصدی ابله مجنونه بر نشتر اورمغه
طاورانجه مجنون اغایوب دیدی که قانه بدل، لیلانک غمی خارجه
چیجه سندن قورقارم .

از جمله شراب، شاربلی، عشق دخی کندی صاحبی - هر نه قدر
بخیل ولیئم ده اولسه - مطلقا جواد و کریم ایدر، فقط شرابدن حاصل
اوله جق کرملک ثمره سی دینار و درهم بذل ایتمک و محبت تشکیل ایلدیک
جودک مقتضای وجودده اولان شیئک هپسی بذل ایتمکدر، شراب
سرخوشی یادرهم یا خود دینار بخش ایدر لکن عشق مستی ایکی جهان
نقدنی یکبار فدا ایلر .

رباعیه

مستی اکر دست کرم جنباند جز بخشش دینار و درهم نتواند
چون مست غمت سرکب هست داند بر فرف دوگون آستین افشاند
شراب سرخوشی دست گرمی تحریک ایتسه ده درهم و دینار
احسان ایتمکدر بشقه بر شیئه قادر اولمز، فقط غم عشقکله مست
اولان ذات هست آتی سوردیمی دنیا و آخرتی کاملاً فدا ایدر،
از جمله عشقک و شرابک سرخوشلرندن هر بری ده بی باک و لایالی،
و جبات، قورقو صفتندن خالی اولوب مخاوفده دلیر، و مهالکده جانندن
سیر اولورلر، فقط سرخوشک شجاعتی عقل آخر بینک، مغاویبتندن،
و مست عشقک بهادرلیکی نور کشف و بقیقک غالیبتندن نشئت ایدر،
شراب، ایکی جهانک هلاکته چکر و عشق ایتسه حیات جاودانی ابله
نتیجه لیر .

رباعیه

مامت و معزیدیم ورنه و چالاک در عشق نهاده پایمیدان هلاک
صدبار بیغ غم اکر کشته شوم آن مایه عمر جاودانیست چه پاک
بر عیبدهی سرخوش ورنه و چالا کز که عشق خصوصنده میدان
هلاک ایاقی قویتمز، تیغ غمکه اکر بوز دفعه مقول اولسه فده نه
بأس وار او، زم ایچون مایه عمر جاودانی در .